

ОКРУЖНИ СУД У БАЊОЈ ЛУЦИ

БРОЈ : 11 0 У 00 2644 10 У

Дана, 07.07.2010. године

Окружни суд у Бањој Луци, у вијећу састављеном од судија овог суда: Чупељић Едине, предсједника вијећа, те Ђурковић Страхиње и Кнежевић Свјетлане чланова вијећа, уз учешће Зубовић Љиљане као записничара, у управном спору по тужби Удружења грађана „Борба против корупције Transparency internacional Босне и Херцеговине“ (у даљем тексту: тужилац) због „ћутања администрације“ против Министарства финансија Републике Српске (у даљем тексту: тужени орган), у нејавној сједници одржаној 07.07.2010.године, донио је

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава и слиједом тога налаже Министарству финансија Републике Српске да одмах, а најдаље у року од 30 дана од пријема ове пресуде одлучи о жалби и захтјеву тужиоца.

Образложење

Из навода тужбе, запримљене код овог суда дана 01.02.2010. године, произилази да је тужилац покренуо управни спор против тужене из разлога што тужени, у законом предвиђеном року, није одговорио на његов захтјев за приступ информацијама од дана 19.10.2009. године. Тужилац у тужби наводи да је дана 03.07.2009. године дописом број 02-04 (994) обратио се туженом као јавном органу, са захтјевом за доставу информација, па како тужени није доставио тражену информацију у року од 15 дана, тужилац је дописом број 02-04 (1009) од 23.07.2009. године ургирао поступање туженог. Поступајући по ургенцијама тужени орган је доставио тужиоцу Информацију број 06.07/435-113-2/09 од 07.08.2009. године уз који допис је приложио копију Закључка Владе Републике Српске од 26.03.2009. године и обавијестио тужиоца да се обратио уговорној страни „Press Commers“ д.о.о. Бањалука ради достављања тражених информација. Након тога тужени орган доставља тужиоцу 04.09.2009. године одређене документе (Уговор о јавној набавци између туженог органа и „Press Commers“ д.о.о.). Тужилац даље наводи да се дана 29.09.2009. године поново обраћа туженом органу и тражи да му достави одређене документе (конкурентски захтјев и прихват понуде и информацију о организовању наградне игре у циљу побољшања дисциплине корисника фискалних рачуна). Поступајући по захтјеву тужиоца, тужени орган је доставио

тражене информације. Дана 19.10.2009. године тужилац својим захтјевом број 02-04(1062) од туженог органа тражи да му достави комисијски записник са отварања понуда од 20.04.2009. године. Како тужени није одговорио на захтјев, тужилац је ургирао поступање туженог ургенцијом број 02-04 (1098) од 30.11.009. године, те ургенцијом број 0204 (1118) од 21.12.2009. године. Како је прошло 15 дана од дана пријема ургенције, а тужени није поступио по ургенцији тужиоца, тужилац сматра да су испуњени услови за подношење тужбе због „ћутања администрације“ и предлаже да суд донесе пресуду којом ће туженом наложити да донесе одговарајућу одлуку по жалби и захтјеву тужиоца за слободан приступ информацијама.

У одговору на тужбу тужени наводи да је тужба у овом спору недозвољена и да је суд апсолутно ненадлежан да поступа по истој, јер је чланом 17 став 1 Закона о управним споровима предвиђено да ако другостепени орган није у року од 60 дана или у посебном пропису одређеном краћем року донио рјешење по жалби странака против првостепеног рјешења, а не донесе га ни у даљем року од 15 дана по поновљеном тражењу, странка може покренути управни спор као да јој је жалба одбијена. Дакле, тужилац је требао затражити да се од стране другостепеног органа код тужене донесе другостепено рјешење, па ако се евентуално ни оно не донесе, покренути управни спор. Пошто акт ни првостепеног ни другостепеног органа не постоји, то значи да је тужба недозвољена и као такву је суд треба одбацити.

Размотривши тужбу и оспорени акт по одредбама члана 30 Закона о управним споровима („Службени гласник Републике Српске“, број 109/05 – у даљем тексту: ЗУС-а), затим одговор тужене стране и цјелокупне списе предметне управне ствари овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из списка овопредметне управне ствари произилази да је тужилац захтјевом од 19.10.2009. године затражио да му тужени орган у складу са Законом о слободном приступу информацијама („Службени гласник Републике Српске“, број 20/01) достави Комисијски записник са отварања понуде од 20.04.2009. године што тужени орган није учинио, нити је упутио било какав допис тужиоцу у складу са Водичем о поступку приступа информацијама донесеним на основу члана 20 Закона о слободном приступу информацијама. Тужилац је два пута ургирао достаљање тражених информација и то дана 30.11.2009. године и 21.12.2009. године.

Према одредби члана 7 ЗУС-а управни спор се може водити само против коначног управног акта. Као изузетак од тог принципа чланом 8 истог закона предвиђена је могућност покретања управног спора и када надлежни орган о захтјеву, односно о жалби странке није донио одлуку, тзв. „ћутање администрације“. Пошто се неспорно ради о „ћутању

администрације“ поводом поднесеног захтјева и жалбе тужиоца то је неоснован навод туженог да суд није надлежан да одлучује у овој правној ствари. Ово стога што је чланом 26 став 2 овог закона прописано да се овим законом не умањују права физичког или правног лица на разматрање предмета пред судом.

Суд подсјећа да је одредбом члана 17 став 1 ЗУС-а прописано да ако другостепени орган није у року од 60 дана или посебном пропису одређеном краћем року донио рјешење по жалби странке против рјешења првостепеног органа, а не донесе га ни у даљем року од 15 дана по поновљеном тражењу, странка може покренути управни спор као да јој је жалба одбијена, а ставом 2 истог члана прописано је да на начин регулисан у ставу 1 овог члана може поступити странка и када по њеном захтјеву није донио рјешење првостепени орган у року утврђеном законом, против чијег акта нема мјеста жалби.

Према одредби члана 4 Закона о слободи приступа информацијама свако физичко и правно лице има право на приступ информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има обавезу да објави такве информације. Ово право подлијеже само формалним ограничењима како је то утврђено овим законом. Захтјев за приступ информацијама у смислу члана 11 став 1 Закона о слободи приступа информацијама подноси се оном јавном органу за којег подносилац захтјева сматра да је надлежан, односно да посједује тражену информацију. Ако јавни орган који прими захтјев није надлежан, он ће у року од 15 дана од дана пријема захтјева сходно члану 12 став 1 овог закона прослиједити захтјев надлежном органу и дописом о томе обавијестити подносиоца захтјева. Захтјев се не просљеђује ако се у наведеном временском периоду утврди да је тражена информација под контролом јавног органа који је примио захтјев, а надлежни јавни орган, након што је обавијештен о појединостима овог захтјева, нема приговора да јавни орган, који је примио захтјев, обради такав захтјев. Јавни орган који је примио захтјев сматра се надлежним јавним органом и обрађује захтјев у смислу члана 14 овог закона. На основу члана 14 цитираног закона надлежни јавни орган по пријему захтјева предузима све редовне мјере да прикупи захтијеване информације и размотри све чињенице и околности које су значајне за обраду захтјева. Дакле, тужени орган је био обавезан да тужиоцу достави тражене информације уколико је у посједу таквих информација и ако се не ради о изузецима из члана 5-8 поменутог закона или у случају ненадлежности да захтјев упути надлежном органу и о томе обавијести подносиоца захтјева. Ако тужени орган у поступку покренутом по захтјеву подносиоца за достављање тражених информација, закључи да може дјелимично удовољити захтјеву или ако одбије захтјев дужан је донијети рјешење (у закону погрешно наведено допис), јер се у складу са чланом 190 и 208 Закона о општем управном поступку („Службени гласник

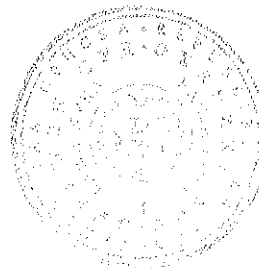
Републике Српске“, број 13/02 и 87/07, без каснијих измјена и допуна објављених у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 50/10 – у даљем тексту: ЗОУП-у) о захтјеву странке одлучује рјешењем, односно закључком, које треба да садржи све оне елементе који су наведени у члану 14 став 3 Закона о слободи приступа информацијама. Пошто тужилац након подношења захтјева за приступ информацијама није добио одговор на постављени захтјев, дана 30.11.2009. године поднио је ургенцију туженом коју је овај суд окарактерисао као жалбу и након тога поновним обраћањем од 21.12.2009. године затражио одлучивање по жалби и захтјеву, то је тужилац испунио услове прописане чланом 17 ЗУС-а за подношење тужбе због „ћутања администрације“. Не стоје наводи одговора на тужбу да тужилац није од другостепеног органа туженог тражио одлучивање по захтјеву, када се неспорно ургенцијом од 30.11.2009. године обратио туженом за рјешавање по поднесеном захтјеву. То обраћање суд је оцијенио жалбом, а након тога тужилац је још једним поднеском од 21.12.2009. године ургирао рјешавање по жалби и захтјеву чиме су испуњени услови за подношење тужбе због „ћутања администрације“ па се тужба сматра оправданом. Стога нису основани приједлози туженог да суд тужбу одбаци као недопуштену.

Суд указује да је сврха и циљ доношења Закона о слободи приступа информацијама управо та да јавност има контролу над извршавањем јавне власти од стране јавних органа с обзиром да информације у смислу члана 1 овог закона, а којима располажу јавни органи имају карактер јавног добра. Постоји оправдани интерес да грађани добију на увид информације којима располаже јавни орган, јер јавни интерес може надјачати разлоге за необјављивање тражених информација. Зато јавни органи морају промовисати отворену владу. Принцип максималног објелодањивања информација представља један од фундаменталних принципа сваког демократског друштва. Овим ће се смањити подношење појединачних захтјева. Органи власти морају предузети одређене кораке у смислу ширења кључних информација у јавности. У Препоруци Ред (2002) Комитета министара СЕ, коју је прихватила и Босна и Херцеговина, земље чланице су прихватиле обавезу да гарантују сваком лицу на својој територији да може остварити приступ документима који се налазе у посједу јавних органа власти. Ово право приступа информацијама може се ограничити само ако се ради о: а) националној безбједности, одбрани и међународним односима, б) јавној безбједности, превенцији, истраживању и процесуирању криминалних активности, ц) приватности, д) комерцијалном и другом економском интересу било јавном, било приватном, е) једнакости страна у судском поступку, ф) заштити природе, г) инспекцији, контроли и супервизији јавних органа власти, х) економској, монетарној и курсној политици и и) повјерљивости одлука унутар или између јавних органа власти у вези интерних припрема власти о одређеној

ствари под условом да је то ограничење јасно прецизирано законом, да је неопходно у једном демократском друштву и да је пропорционално циљу. Међутим, приступ информацијама, иако постоје горе наведена ограничења, неће бити ускраћен ако је јавни интерес да се објелодане те информације већи од штете која би наступила откривањем информација. Поступајући по захтјеву подносиоца, орган ће у правилу обезбиједити информацију подносиоцу захтјева у облику и на начин у којем је она захтијевана. Ако постоје забране за приступ дијелу документа, онда ће орган дозволити дјелимичан приступ документу. У образложењу рјешења ће се назначити због чега је приступ комплетном документу, односно појединим његовим дијеловима одбијен. Подносилац захтјева има право подношења жалбе против такве одлуке. У поуци се мора јасно назначити коме се подноси жалба и у ком року. Ако надлежни јавни орган не одговори на захтјев подносиоца за приступ информацијама у законском року, подносилац има право подношења жалбе надлежном органу (у правилу је то функционер јавног органа) због „ћутања органа“ у складу са релевантним одредбама ЗОУП-у, које одредбе се супсидијарно примјењују на она питања која нису Законом о слободи приступа информацијама уређена или су парцијално уређена. Закон о слободи приступа информацијама није одредио рок у којем орган треба одлучити по жалби, али суд сматра, с обзиром да цитирана Препорука предвиђа хитно поступање, да тај рок не би требао бити дужи од 15 дана. Тужилац је у овом конкретном случају поднио захтјев да му се достави комисијски записник са отварања понуда од 20.04.2009. године, како би се јавност упознала да ли је испоштована процедура у складу са Законом о јавним набавкама у вези достављања конкурентских захтјева у циљу организовања наградне игре „најсрећнији фискални рачун“, јер тужилац сумња да је тужени орган упутио понуду за достављање конкурентског захтјева само једном понуђачу и „Press Commerce“ д.о.о. Бањалука. Тужени није одговорио на захтјев тужиоца од 19.10.2009. године па је тужилац ургенцијом од 30.11.2009. године, коју је суд прихватио као жалбу, ургирао рјешавање по захтјеву. Пошто тужени није одговорио ни на ову ургенцију, то је тужилац поднеском од 21.12.2009. године поновним обраћањем затражио одлучивање по жалби и захтјеву. Како тужени није реаговао ни на ову ургенцију то је поднесена тужба због „ћутања администрације“.

С обзиром на наведено, суд налази да је тужба „због ћутања администрације“ оправдана па је одлучено као у изрци пресуде на основу овлашћења из члана 31 став 4 ЗУС-а.

Записничар
Зубовић Љиљана

Предсједник вијећа
Чупелић Едина

Сагласност овог изречја са
извјештајем о раду Вијећа
Обвјештавајући
Датум: _____

